

AK Parti ve MHP milletvekillerinin imzasını taşıyan kanun teklifine göre, İnfaz Hakimliği Kanunu'nda değişiklik yapılarak, infaz hakimliğinin mevcut görevleri arasına cumhuriyet savcısının ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin verdiği kararlara karşı yapılan şikayetleri incelemek ve karara bağlamak, ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin hakim veya mahkeme tarafından verilmesi gereken tüm kararları vermek ve işleri yapmak görevleri de ekleniyor. İnfaz Hakimliği Kanununun amacı, yapılan düzenlemeye uyum sağlaması adına, "Bu Kanun, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde bulunan hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlemlere veya bunlarla ilgili faaliyetlere ya da Cumhuriyet savcısının ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin verdiği kararlara yönelik şikayetleri incelemek ve karara bağlamak, ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin hakim veya mahkeme tarafından verilmesi gerekli kararları almak, işleri yapmak ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek üzere kurulan infaz hakimliklerine ilişkin hükümleri kapsar." diye değiştirildi.

İnfaz Hakimliği Kanunu ve diğer kanunlarla verilen görevleri yerine getirmek amacıyla her il merkezi ile bölgelerin coğrafi durumları ve iş yoğunluğu göz önünde tutularak, belirlenen ilçelerde Hakimler ve Savcılar Kurulunun (HSK) olumlu görüşü alınarak, Adalet Bakanlığınca infaz hakimliği kurulacak. İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde birden fazla infaz hakimliği kurulabilecek. Bu durumda infaz hakimlikleri numaralandırılacak. Müstakilen infaz hakimliğine atanan hakimler, adli yargı adalet komisyonlarınca başka mahkemelerde veya işlerde görevlendirilemeyecek.

İnfaz hakimliği buldukları il veya ilçenin adı ile anılacak. İnfaz hakimliğinin yargı çevresi, kuruldukları il merkezi ve ilçeler ile bunlara adli yönden bağlanan ilçelerin idari sınırları olacak.

Ağır ceza mahkemeleri ile büyükşehir belediyesi bulunan illerde, büyükşehir belediyesi sınırları içerisindeki il ve ilçenin adı ile anılan infaz hakimliğinin yargı çevresi, il veya ilçe sınırlarına bakılmaksızın Adalet Bakanlığının önerisi üzerine HSK tarafından belirlenecek. Coğrafi durum ve iş yoğunluğu göz önünde tutularak bir infaz hakimliğinin kaldırılmasına veya yargı çevresinin değiştirilmesine, Adalet Bakanlığının önerisi üzerine HSK tarafından karar verilecek.

İnfaz hakimliğinin yetkisi, hükmün infazına ilişkin işlemin yapıldığı yere göre belirlenecek. Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde bulunan hükümlü ve tutuklular hakkında idarece yapılan işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetlere ilişkin yapılan şikayetler bakımından işlemin yapıldığı veya faaliyetin gerçekleştiği ceza infaz kurumunun bulunduğu yerde infaz hakimliği yetkili olacak. İnfaz hakimliğinde bir yazı işleri müdürü ile yeteri kadar personel bulunacak.

Düzenlemeyle infaz hakimlerine yeni görevler de verildi. Buna göre, infaz hakimleri, Cumhuriyet savcısının ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin verdiği kararlara karşı yapılan şikayetleri inceleyecek.

Öte yandan infaz hakimleri, ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin mahsup, ceza zamaşımı ve hükümlünün ölümü hallerinde verilecek kararlar da dahil olmak üzere hakim veya mahkeme tarafından verilmesi gerekli kararları alacak ve işleri yapacak.

Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetlerin ya da Cumhuriyet savcısının ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin verdiği kararların kanun veya diğer mevzuat hükümlerine aykırı olduğu gerekçesiyle bu karar, işlem veya faaliyetlerin öğrenildiği tarihten itibaren on beş gün, herhalde yapıldığı tarihten itibaren otuz gün içinde şikayet yoluyla infaz hakimliğine başvurulabilecek.

7 gün içinde itiraz yoluna gidilebilecek

İnfaz hakiminin kararlarına karşı şikayetçi veya ilgili Cumhuriyet savcısı tarafından, tebliğden itibaren yedi gün içinde Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz yoluna gidilebilecek. Kanunlarda infaz hakiminin onayına tabi olduğu belirtilen hususlarda da bu hüküm uygulanacak.

İnfaz Hakimliği Kanunu ve Türk Ceza Kanunu ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda infaz hakimliğinin kuruluş, görev, yetki ve işleyişine ilişkin yapılan değişiklikler veya infaz hakimliğine yeni görevler veren düzenlemeler, 1 Eylül 2020 tarihinden itibaren uygulanacak. Bu tarihe kadar mevcut hükümlerin uygulanmasına devam edilecek.

İnfaz hakimliğinin kuruluş, görev, yetki ve işleyişine ilişkin yapılan değişiklikler nedeniyle olağan veya olağanüstü kanun yolu incelemesinde bozma kararı verilemeyecek. Kanunla yapılan değişikliklerin uygulanacağı tarihe kadar, iş ve kadro durumu dikkate alınarak değiştirilen hükümlere göre infaz hakimlikleri kurulacak ve faaliyete geçirilecek.

Canavarca hisle işlenmesi halinde ise ceza bir kat oranında artırılabilecek

Mahkum olduğu hapis cezası ertelenen veya denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezası infaz edilen ya da koşullu salıverilen hükümlünün kendi alt soyu üzerindeki velayet, vesayet ve kayyımlik yetkileri açısından belli hakları kullanmaktan yoksun bırakılmayacak.

Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezası infaz edilen ya da koşullu salıverilen hükümlü hakkında, "Bir kamu kurumunun veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşunun iznine tabi bir meslek veya sanatı, kendi sorumluluğu altında serbest meslek erbabı veya tacir olarak icra etmekten yoksun bırakılmamasına" karar verilebilecek.

Kasten yaralama suçunun, üstsoya, altsoya, eşe veya kardeşe karşı, beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı, kişinin yerine getirdiği kamu görevi nedeniyle, kamu görevlisinin sahip bulunduğu nüfuzu kötüye kullanılarak silahla işlenmesi halinde, şikayet aranmaksızın, verilecek ceza yarı oranında artırılırken, canavarca hisle işlenmesi halinde ise ceza bir kat oranında yükseltilecek.

Kasten yaralama sonucunda ölüm meydana gelmişse yukarıdaki hallerde 12 yıldan 18 yıla kadar hapis cezası verilecek.

Örgüt kuran ve yönetenlerin cezaları artıyor

Kanunun suç saydığı fiilleri işlemek amacıyla örgüt kuranlar veya yönetenler, örgütün yapısı, sahip bulunduğu üye sayısı ile araç ve gereç bakımından amaç suçları işlemeye elverişli olması halinde, iki yıldan altı yıla kadar aldıkları hapis cezası dört yıldan sekiz yıla çıkarıldı.

Kazanç elde etmek amacıyla başkasına ödünç para veren kişi, iki yıldan altı yıla kadar hapis ve beş yüz gün adli para cezası ile cezalandırılacak. Suçun bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde verilecek ceza bir kat artırılacak.

Hamilelerin tutuklanması yerine adli kontrol

Maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremediği tespit edilen şüpheli ile gebe olan veya doğurduğu tarihten itibaren altı ay geçmemiş bulunan kadın şüphelinin tutuklanması yerine adli kontrol altına alınmasına karar verilebilecek.

Hakkında mahkumiyet hükmü verilmiş ve bu hükümlerle ilgili olarak istinaf veya temyiz kanun yoluna başvurulmuş olması halinde, UYAP kayıtlarını incelemek suretiyle hükmü veren ilk derece mahkemesi de adli kontrol kararı verebilecek.

Hakkında mahkumiyet hükmü verilmiş ve bu hükümlerle ilgili olarak istinaf veya temyiz kanun yoluna başvurulmuş olması halinde, UYAP kayıtlarını incelemek suretiyle hükmü veren ilk derece mahkemesi de tutuklama kararı verebilecek.

Düzenlemede, hükümlüler hakkında verilen cezaların doğrudan açık ceza infaz kurumlarında yerine getirilme şartları şöyle sıralandı:

- Terör suçları, örgüt kurmak, yönetmek veya örgüte üye olmak suçları ile örgüt faaliyeti kapsamında işlenen suçlar ve cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlardan mahkum olanlar ile ikinci defa mükerrer olanlar ve koşullu salıverilme kararının geri alınması nedeniyle cezası aynen infaz edilenler hariç olmak üzere, kasıtlı suçlardan toplam üç yıl veya daha az hapis cezasına mahkum olanlar,

- Taksirli suçlardan toplam beş yıl veya daha az süreyle hapis cezasına mahkum olanlar,

- Adli para cezası infaz sürecinde hapis cezasına çevrilenler,

- İcra ve İflas Kanunu gereğince tazyik hapsine tabi tutulanlar.

Hükümlülerin kapalı ceza infaz kurumundan açık ceza infaz kurumuna ayrılmasına, ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara içtenlikle uyarak haklarını iyi niyetle kullanarak, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirerek geçirmiş ve uygulanan iyileştirme programlarına göre de toplumla bütünleşmeye hazır olduğunun disiplin kurulunun görüşü alınarak idare kurulunca saptanması halinde yapılan değerlendirme sonucunda karar verilecek.

Toplam on yıl ve daha fazla hapis cezasına mahkum olanlar ile terör suçları, örgüt kurmak, yönetmek veya örgüte üye olmak suçları, örgüt faaliyeti kapsamında işlenen suçlar, kasten öldürme suçları, cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar ve uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçlarından mahkum olanların kapalı ceza infaz kurumundan açık ceza infaz kurumuna ayrılmasına ilişkin idare ve gözlem kurulu kararları, infaz hakiminin onayından sonra uygulanacak.

Doğrudan açık ceza infaz kurumuna alınanlar dahil olmak üzere bu kurumlarda bulunan hükümlülerden firar edenler veya başka bir fiilden dolayı haklarında tutuklama kararı verilenler, idare ve gözlem kurulu kararıyla kapalı ceza infaz kurumuna gönderilecekler.

Kınamadan başka bir disiplin cezası alıp, bu cezası kesinleşmiş olanlar veya asayiş ve düzenin sağlanması amacıyla disiplin cezası kesinleşmemiş olsa bile eylemi kurum düzeni ya da kişi güvenliği bakımından tehlike oluşturanlar idare ve gözlem kurulu kararıyla kapalı ceza infaz kurumuna gönderilecekler.

Açık ceza infaz kurumu şartlarına veya çalışma koşullarına uyum sağlayamayacakları saptananlar idare ve gözlem kurulunun kararı ve infaz hakiminin onayıyla kapalı ceza infaz kurumlarına gönderilecekler.

Hükümlülerin, suç ve ceza türlerine göre açık ceza infaz kurumlarına ayrılıp ayrılmamalarına, açık ceza infaz kurumlarında geçirecekleri sürelerle, kapalı ceza infaz kurumlarına gönderilmelerine, doğrudan açık ceza infaz kurumlarına alınmalarına, doğrudan açık ceza infaz kurumlarına alınanların kapalı ceza infaz kurumlarına gönderilmelerine ve diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikte gösterilecek.

Gebe kadınlar hakkındaki hapis cezaları

Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'da yapılan değişlikle, hapis cezasının infazı, gebe olan veya doğurduğu tarihten itibaren 1 yıl 6 ay geçmemiş bulunan kadınlar hakkında geri bırakılacak.

Hapis cezalarının infazına başlanmış olsa bile, hükümlünün yükseköğrenimini bitirebilmesi, ana, baba, eş veya çocuklarının ölümü veya hükümlünün eş veya çocuklarının sürekli hastalık veya malullükleri nedeniyle bakıma muhtaç olmaları ya da bu kişilerin sürekli hastalık veya malullükleri nedeniyle ailenin ticari faaliyetlerinin yürütülebilmesinin veya tarım topraklarının işlenebilmesinin imkansız hale gelmesi veya hükümlünün eş veya çocuklarının sürekli hastalık veya malullükleri nedeniyle bakıma muhtaç olmaları ya da hükümlünün hastalığının sürekli bir tedaviyi gerektirmesi gibi zorunlu ve çok ivedi hallerde, Cumhuriyet Başsavcılığınca bir yılı geçmeyen sürelerde hapis cezasının infazına ara verilebilecek. Ancak bu ara verme iki defadan fazla olamatacak.

Hakkında yakalama emri çıkarılan hükümlünün yakalanabilmesi amacıyla gerektiğinde konutta, iş yerinde ve kamuya açık olmayan kapalı alanlarda arama yapılabilmesi bakımından Ceza Muhakemesi Kanununun arama kararına ilişkin hükümleri uygulanacak. Hakim tarafından verilecek arama kararları sulh ceza hakimi tarafından verilecek.

Açık ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlüler, ceza infaz kurumu görevlilerinin denetiminde, kamu kurum ve kuruluşlarının iş alanlarında, geceleyin bu kurum ve kuruluşlar tarafından barındırılmak suretiyle çalıştırılabilir. Bu şekilde çalıştırılan süre, azami süre sınırına bakılmaksızın denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infaz edilecek süreye ilave edilecek.

Düzenlemeyle, hükümlünün duruşma, sağlık, eğitim ve çalışma gibi nedenlerle geçici olarak ceza infaz kurumu dışında bulunduğu yerler de "kurum" olarak kabul edilecek. Hükümlünün duruşma, sağlık, eğitim ve çalışma gibi nedenlerle geçici olarak ceza infaz kurumu dışında bulunduğu yerlerde gerçekleştirdiği disipline aykırı eylem ve sözleri nedeniyle de disiplin yaptırımları uygulanabilecek.

Ceza infaz kurumlarında haberleşme veya iletişim araçlarından yoksun bırakma veya kısıtlama cezası gerektiren eylemler arasına "Kurum idaresine bildirilen telefon numarası aracılığıyla ya da teknik müdahale ile başka bir hatta yönlendirme yapmak suretiyle görüşme hakkı olmayan kişilerle görüşmek" de eklendi.

Bir günden on güne kadar hücreye koyma cezasını gerektiren eylemler arasına, kuruma alkol sokmak, kurumda alkol bulundurmak veya kullanmak gibi durumlar da eklendi.